

נושא העבודה :

עדותה של אסתר ברגר,

הרפלקציות האישיות של חברי הקבוצה והרפלקציה הקבוצתית

שם הסרטון :

"וזאת הייתה הפעם האחרונה שראיתי אותם"

חברי הקבוצה:

איתי שלום, עומר שחורי, שיילי פרנקו, ניתאי בודשבסקי

קבוצה מספר: 8

כיתה י4

2023

תסריט: איתי שלום
צילום: עומר שחורי
עריכה: איתי שלום
בימוי: שיילי פרנקו
קריינות: שרה ארביב

שחקנים: איתי שלום, עומר שחורי, ניתאי בודשבסקי, הדר פנגוס, נועה אסקירה, עינבר וולקוף.

הסרטון מבוסס על עדותה של : אסתר ברגר

**"וזאת הייתה הפעם
האחרונה שראיתי אותם"**

עדותה של אסתר ברגר

בגטו אמא שלי אמרה: "רבותיי אנחנו הולכים להשמדה" וצחקו עליה.

לילי(חברה שלי) נורא רצתה ריבה ולמישהי היה והיא ביקשה ממנה אך סימי(המוכרת) רצתה מחיר מאוד גבוהה. כמה שניות אחרי זה מישהו צעק: "מחלקים ריבה בחינם" והפרצוף של לילי קרן מרוב אושר היא הסתובבה הסתכלה על סימי ואמרה לה: "סימי אני מחרבנת עליך!"(עם חיוך על הפנים).

לאח של אמא (דוד שלי) קראו דוֹז'ה והיה נשוי לבובה.

מהגטו נסענו ברכבת עם אבא לאושוויץ. נסענו ברכבת מסע של בהמות(אמא הייתה בבית החולים בסטומרה, ונסעה בקרון החולים באותה הרכבת כי היא ניסתה להתאבד עם כדורים(בגטו היא עשתה את זה). ישבנו על הרצפה(לא היה כל כך צפוף). הייתי עם אבא ועם הדוד ליאופולד, ודוֹז'ה ובובה ואמא שלה.

כשהגענו לאושוויץ אבא ראה את הכנסייה עם סימן תרנגול(הסמל של הלותרניים) אז הוא שמח שהמקום אליו הגענו הוא לא פולין(זה כן היה פולין). הייתה לנו מזוודה אחת בלי תכשיטים(כל התכשיטים הועברו לבנק, את שלנו לא מצאו אז קברנו אותם בבור ליד הבית).

ירדנו מהרכבת, ונפרדנו מהגברים כי החיילים אמרו לנו להתפצל. לא ידעתי זאת אבל זאת הייתה הפעם אחרונה שראיתי את הגברים.

אמא הועברה לבית החולים, אז אני הלכתי עם הדודה ואמא שלה.

הייתה סלקציה באושוויץ והרופא עשה סימן שאלך ימינה והדודה ואמא שלה הלכו שמאלה(ליתר דיוק הדודה נאמרה ללכת ימינה אך החליטה ללכת עם אמא שלה. אני ביקשתי מהדייר בראון ללכת אתה אבל הוא אמר שזה אותו דבר. הייתה משמעת אז שתקתי. הן הלכו למוות.

אחרי השואה אסתר ברגר עלתה לארץ והקימה משפחה בגבעתיים עם משה רוזנבלום.

כעבור כמה שנים הם עברו לגור בעיר אשקלון שם אסתר התגרשה והתחתנה זאב אפל שמת בגיל 80. אסתר חייה עד 2017 ובגיל 88 נפטרה.

לאסתר היו שני ילדים בת ובן וארבעה נכדים. הבת של אסתר היא סבתי שרה ואני אחד מנכדיה – איתי שלום.

רפלקציה קבוצתית:

איתי: שמי הוא איתי ואני נין של ניצולת השואה אסתר ברגר הסרטון שעליה הסרטון מספר, היה לי חשוב להשתתף כמה שיותר אנשים בצילום הסרטון בגלל החיבור שלי לנושא שעליו צילמנו.. במהלך התהליך של יצירת הסרטון היו כמה רגעים קשים וכמה רגעים מרגשים ובסך הכל זה היה פרויקט שלדעתי הוא מדהים. מעולם לא התעמקתי כל כך בסיפורה של סבתא-רבתי שלי אסתר ברגר בגלל שהיא לא הרגישה בנוח לדבר על הנושא, רק כמה חודשים לפני מותה בשנת 2017 היא סיפרה את סיפורה (שאת חלקו ראיתם או תראו בסרטון "וזאת הייתה הפעם האחרונה שראיתי אותם") לבתה ולנכדותיה.

בזמן שהפרויקט עלה לראשונה בכיתה חשבתי על הפרויקט כהזדמנות ללמוד יותר ולהתחבר יותר לסיפור של סבתא-רבתי שלי אסתר.

עומר: בהתחלה חשבתי שהתסריט לא יתאים לעדות אך לאחר הכוונה הצלחנו לכתוב את התסריט. החלק הזה היה החלק הארוך ביותר אך גם אחד מהחלקים היותר מעניינים בפרויקט כי כתיבת התסריט הייתה משהו שאף פעם לא עשינו, משהו בסגנון אחר, והייתה לנו הזדמנות ליצור משהו כקבוצה ולהשקיע בפרויקט מיוחד כמו זה.

שיילי: לקראת יום הצילומים התכוננו הרבה בשבילו והייתי בלחץ לקראתו כי חשבתי שלא יצא לנו טוב הסרט כי היה לנו חוסר בשחקנים ובתלבושות. למרות זאת, למדנו להסתדר ופתרנו את הקשיים בשטח, נעזרנו בקבוצות אחרות ובנוסף ממש נהייתי במהלך הצילומים ושכחתי לגמרי לגבי הלחץ שהיה לי ביום לפני. לסוף הגיע חלק הצילום, לדעתי החלק הכי כיף בתהליך והכי משמעותי.

ובסופו של דבר הסרט יצא לנו ממש טוב אחרי שעבדנו וערכנו אותו ביחד כקבוצה.

לסיכום אני יכול להגיד שהפרויקט הזה היה ממש חוויתי בשבילי והוא לימד אותי הרבה על כתיבת תסריט ועבודת צוות וצילומים של סצנות.

ניתאי: לאורך הצילומים נתקלו בהרבה מכשולים, נעליים שהיו מודרניות מדי לתקופה, טלפונים שהיינו צריכים להסתיר. אם התברר שהיה משהו מהסוג הזה בסרטון היינו צריכים לעשות טייק מחדש אבל בסוף סיימנו את הסרטון. הפרויקט הזה היה גיבוש נהדר וחיזק את שיתוף הפעולה של כל חברי הקבוצה ואחרי שסיימנו איתו היינו שמחים עם התוצאה ואנחנו מקווים שגם אתם תושפעו מהסרטון שלנו.

רפלקציה:

שם התלמיד : איתי שלום

שמי הוא איתי שלום ואני נין של ניצולת שואה.

אני לומד בבית הספר אורט מקיף אי אשקלון .

הסרטון אותו בחרתי ליצור מספר את סיפורה של אסתר ברגר סבתא רבתא שלי, היה לי חשוב להשתתף כמה שיותר אנשים בתהליך של כתיבת התסריט וצילום הסרטון בגלל החיבור שלי לנושא שעליו צילמנו.

במהלך התהליך היו רגעים שהיו קצת יותר קשים בשבילי כמו לדוגמה הסיור שלנו ליד ושם שבו עברנו יום שלם של הדרכה ובליווי של המחנכת שלנו והמורה שאחראית על הפרויקט אלונה, בסיור הרגשתי רגשות מאוד חזקים מכל הסיפורים ששמענו ומכל העדויות שנחשפנו אליהם.

מעולם לא התעמקתי כל כך בסיפורה של סבתא-רבתיא שלי אסתר ברגר בגלל שהיא לא הרגישה בנוח לדבר על הנושא, רק כמה חודשים לפני מותה בשנת 2017 היא סיפרה את סיפורה (שאת חלקו ראיתם או תראו בסרטון "וזאת הייתה הפעם האחרונה שראיתי אותם") לבתה ולנכדותיה.

בזמן שהפרויקט עלה לראשונה בכיתה חשבתי על הפרויקט כהזדמנות ללמוד יותר ולהתחבר יותר לסיפור של סבתא-רבתיא שלי אסתר.

בתחילת הדרך עבדנו על בחירת חלק מהעדויות של הניצול עליו אנחנו היינו צריכים לבסס את הסרטון שלנו, החלק הזה היה אחד מהחלקים היותר קשים עבורי. כי חשבתי לעצמי שזו אחריות להחליט כיצד לספר ולתעד את עדותה כי עבורי זה היה מטען רגשי מאוד גדול. לאחר מספר ימים ישבנו חברי הקבוצה ובחרנו יחד חלק מהעדויות. החלק שלדעתנו יתאים הכי טוב לתאר את אסתר ברגר.

יצירת התסריט היתה חלק קשה מאוד בתהליך, החלק הזה היה החלק הארוך ביותר אך גם אחד מהחלקים היותר מעניינים, כשבמהלכו קיבלנו משוב מהמורה שלנו דויד שהאיר הערות. בנוסף, בתהליך תכננו את המקומות לצילום וקבענו מי יהיו השחקנים.

לסוף הגיע חלק הצילום, לדעתי החלק הכי כיף בתהליך והכי משמעותי. ביום הצילומים נסענו באוטובוסים לנקודות הצילום וצילמנו הרבה סצנות עם בגדים שונים וצברנו זיכרונות טובים, אחד מהזיכרונות כשהגענו לאתר הצילומים כולם התרגשו היתה תחושה של גאווה לצלם סרטון של שימור זיכרון של ניצול שואה. תפקידי היה לערוך את הסרטון מבחינתי זה היה החלק הרגוע כי אני אוהב לערוך סרטונים.

במהלך המסע שלי ליצירת הסרטון היו כמה שלבים קשים שלקחו הרבה כוח רצון ונחישות אך התגברתי עליהם בעיקר בכתיבת התסריט לאחר הערותיי של שעה כי מדובר בעדותה של סבתא רבתא שלי ולא רציתי לחסוך בפרטים המתארים את עדותה. כי היה חשוב לי שכמה שיותר אנשים יזכרו ולא ישכחו מה שקרה ליהודים בזמן השואה בכלל ואת עדותה בפרט.

חשיבות התייעוד הוא בלספר את ההיסטוריה על מנת שההיסטוריה לעולם לא תחזור על עצמה. כפי ששלונסקי אברהם אומר בשירו "נדרתי הנדר לזכור את הכל ודבר לא לשכוח".

בסיומו של תהליך זה אני מרגיש מחובר יותר לזיכרון השואה כי העמקתי בו ולמדתי עליו יותר. אני מרגיש שהפרויקט הוא אחת מהדרכים הטובות לשמר וללמד את הדורות הבאים על השואה בצורה שבה הם ירגישו יותר מחוברים לנושא.

אני נהייתי מהפרויקט ואני חושב שאני וקבוצתי מאוד התגבשנו בזמן הזה ואני מקווה שיותר בתי ספר ישתתפו בפרויקטים חשובים כמו הפרויקט הזה.

רפלקציה:

שם התלמיד : עומר שחורי

כאשר דיברו אתנו על הפרויקט הייתי טיפה מבולבל כי לא ידעתי איך כקבוצה קטנה נוכל ליצור סרט קטן על סיפור ארוך ואישי של ניצול שואה.

אבל אחרי זומים ושיחות הבנו מה צריך לעשות והתרגשתי להתחיל. איתי הציע שהסיפור יהיה זה של אסתר ברגר, ניצולת שואה ממשפחתו. הסכמנו שזה רעיון טוב.

ידעתי כמה הפרויקט חשוב ורציתי לעזור הכי הרבה שיכולתי כדי שהסרטון יהיה לפי הציפיות שלנו. איתי התחיל לכתוב את הסיפור והבאתי לו רעיונות על הצילום והעריכה של הסרטון ושינינו את התסריט כך שנוכל להציג את הסיפור בצורה טובה.

התהליך של כתיבת התסריט היה מהנה בגלל שאף פעם לא עשינו משהו בסגנון והייתה לנו הזדמנות ליצור משהו כקבוצה ולהשקיע בפרויקט מיוחד.

הסיפור של אסתר ברגר היה מרגש ועצוב ולמדתי הרבה על איך השואה הייתה לאנשים שחיו בה ומה הם חשבו וחוו, והוא חיזק את חשיבות הפרויקט בשבילי.

למרות שלא היו לנו בהתחלה את כל השחקנים שרצינו או את כל התחפושות הצלחנו לסדר לנו כמה תחפושות ואני וחברי הקבוצה היינו שחקנים בסרטון ועזרנו בתהליך הצילום.

תהליך הצילום היה מהנה, דיברנו וצחקנו בינינו ועם השחקניות והייתי מרוצה מהתוצאה.

תהליך העריכה היה קצר ולא השתתפתי בו הרבה, רוב התרומה שלי הייתה בזמן הצילומים כשהצעתי מה להוציא ואיך לחתוך את הסרטון.

למדתי הרבה על השואה ונהנתי לעבוד בקבוצה על הסרטון. אני חושב שהסרטון יצא כמו שרצינו ואני שמח שהייתה לנו הזדמנות להשתתף בפרויקט.

רפלקציה:

שם התלמיד: שיילי פרנקו

כשהציגו לנו את הפרויקט היינו צריכים לבחור עדויות ישר חשבתי על סבא שלי ועל הסיפור שלו ומה שהוא עבר בשואה . כשכולנו ישבנו וחשבנו על מי לעשות את הסיפור איתי ישר הציע על סבתא רבתא שלו למרות שרציתי לעשות את הפרויקט הזה על סבא שלי החלטתי לעשות אותו על הסיפור של סבתא רבתא של איתי. התאכזבתי שלא יכולנו לעשות את התסריט על סבא שלי עדיין השכלתי מעשיית הפרויקט הזה ולמדתי הרבה דברים על סבתא רבתא של איתי שלא ידעתי קודם. אני יכול להגיד שלמרות שלא בחרנו את סבא שלי לפרויקט הזה הוא עדיין היה חוויתי.

במהלך הפרויקט של זיכרון מתחדש למדתי על עצמי שלמרות שאני לא תמיד עובד בקבוצה אני מסוגל לעבוד עם חברי קבוצה ואני מסוגל גם לדעת איך לרשום תסריט ואיך לצלם סצנות.

למדנו במהלך הפרויקט שאנחנו מסוגלים לעבוד ולתפקד כקבוצה בצורה מאוד טובה ויעילה.

בהתחלה חשבתי שהתסריט לא יתאים לעדות אך לאחר הכוונה הצלחנו לכתוב את התסריט. מה שהשפיע בעיקר על איך שביצענו את התוכניות שלנו היו המפגשים שהיו לנו עם שיעה והנקודות שדויד נתן לנו לשיפור התסריט וכשהוא הציע לנו דרכים שונות לשיפור עריכת הסרט.

לקראת יום הצילומים התכווננו הרבה בשבילו והייתי בלחץ לקראתו כי חשבתי שלא יצא לנו טוב הסרט כי היה לנו חוסר בשחקנים ובתלבושות. למרות זאת, למדנו להסתדר ופתרנו את הקשיים בשטח, נעזרנו בקבוצות אחרות ובנוסף ממש נהניתי במהלך הצילומים ושכחתי לגמרי לגבי הלחץ שהיה לי ביום לפני. בסוף, הסרט יצא לנו ממש טוב אחרי שעבדנו וערכנו אותו ביחד כקבוצה.

לסיכום אני יכול להגיד שהפרויקט הזה היה ממש חוויתי בשבילי והוא לימד אותי הרבה על כתיבת תסריט ועבודת צוות וצילומים של סצנות.

רפלקציה:

שם התלמיד: ניתאי בודשבסקי

בתחילת התהליך, התבקשנו לבחור עדות אז חבר מהקבוצה שלי ששמו איתי שלום, הציע את סיפורה של סבתא רבתה שלו.

לאחר דיון רב והצעות מחברי קבוצה החלטנו שנשתמש בעדות של סבתא רבתה שלו. אני חושב שזה מדהים הדרך שבה הצגנו את כל הקשיים שעברה סבתא רבתה שלו לסרטון של כמה דקות.

ביום הצילומים כשהיינו בדרך לביתה של סבתא של איתי עברה בי תחושה של סיפוק ליישם את כל מה שתכננו ודנו במהלך שבועות בסרטון.

היינו למעשה ארבעה בנים שחקנים ושלוש בנות שחקניות מה שמביא אותי לחוויה מצחיקה שהתרחשה במהלך הצילומים. היתה חסרה לנו שחקנית אחת וחשבנו על פתרון יצירתי שבוא אני התחפשתי לבת כדי לשחק את תפקיד ה"אמא" בסרטון. לא ניתן כל כך לראות את פניי מכיוון שרצינו להסתיר אותם, לטובת ההמחשה של הדמות להימנע מבלבול.

לאורך הצילומים נתקלו בהרבה מכשולים כמו: נעליים שהיו מודרניות מדי לתקופה, טלפונים שהיינו צריכים להסתיר. אם התברר שהיה משהו מהסוג הזה בסרטון היינו צריכים לעשות טייק מחדש אבל בסוף לאחר הרבה צחוקים וטייקים חדשים סיימנו את הסרטון. היה גיבוש ושיתוף פעולה של כל חברי הקבוצה והיינו שמחים עם התוצאה.

למדתי גם כמה דברים במהלך כל התהליך לדוגמה: יש הרבה ילדים שאני מכיר בחיי שהסבים שלהם עברו דברים טראומטיים כתוצאה מהשואה, ובכל זאת הם שרדו למרות כל הקשיים הללו, עלו ארצה והקימו משפחות.